

Planloven

– en del af løsningen

Vi er i en situation, hvor der er stor efterspørgsel på arealer i land og by: Til skov, bynatur, energianlæg, infrastruktur, byudvikling m.m. Holdningerne er stærke og interessekonflikterne står i kø. Liberaliseringer i planloven er samtidigt på vej med opbakning fra et flertal i Folketinget, i en situation, hvor der mere end nogensinde er brug for planlægning.

Af vicedirektør
Michael Nørgaard,
Dansk Byplan-
laboratorium

I sidste nummer af Byplan Nyt formulerede vi et håb om, at der ville blive tid til debat om eftersommerens landdistriktsudspil. Men det forblev et håb. En flertalsregering har sammen med Konservative og Dansk Folkeparti indgået den aftale, der eksekverer udspillet og baner vejen for en lang række ændringer af planloven. Forsøgstilladelser til kyst- og naturturisme, udlæg af nye sommerhusgrunde, ophævelse af strandbeskyttelseslinje på udvalgte steder, er blandt de i alt 15 initiativer. De politiske visioner er foldet ud i Morten Dahlins indlæg på de foregående sider om "sikring af et Danmark i balance med udvikling i både by og land".

Vi står i en situation, hvor der er stor efterspørgsel på arealer i land og by. Vi mangler plads til skov, bynatur, energianlæg, infrastruktur, byudvikling m.m. Presset er stort og medierne bugner med konflikter om arealanvendelse. I Ringkøbing-Skjern har mange fået mere end nok af solcelleparker og synes, at nu har man reserveret marker, natur og udsigter nok til formålet på deres sted. Nogle af de værdier, som gør at man bor på landet og ikke i en by, er på spil. Men ikke alle deler den holdning,

for der er også store økonomiske interesser i udbygningen. Det er blot et eksempel af mange, der belyser situationen.

Tvivel om målet

Den grønne trepart er afgørende i arealpuslespillet, når landbrugsjord tages ud til skov og natur i et hidtil uset omfang. Derfor synes det paradoksalt, at man med "aftale om vækst og udvikling i landdistrikterne" baner vejen for mere byggeri i landzone og kystnære områder. Det udhuler visionen bag treparten og skaber tvivl om målet.

En række foreninger – bl.a. Friluftsrådet og Dansk Naturfredningsforening – har i et åbent brev til Morten Dahlin udtrykt bekymring og "takket nej" til ændringerne i Planloven. Deres pointe er, at mere byggeri langs kysterne underminerer regeringens løfte om, at planloven fortsat skal værne om Danmarks naturskønne landskaber, kulturmiljøer og åbne kyststrækninger. Det åbne land er ikke en byggeplads, lyder budskabet. Vi burde nærmere investere i den natur og de smukke landskaber, som udgør selve tiltrækningskraften for friluftslivet, turisterne og borgernes valg af bopæl.

Er der f.eks. brug for forsøgstilladelser til kyst- og naturturisme og udlæg af 2500 nye sommerhusgrunde? Tallene antyder, at der er kapacitet nok allerede. Vi ved med sikkerhed, at mere byggeri er klimabelastende, så der er brug for et kritisk blik på det reelle kapacitetsbehov og en skarpere national og regional vurdering af udbygningen.

God beskæftigelse i friluftsliv

For nogle år siden viste en undersøgelse fra Københavns Universitet, at danskerne havde et samlet forbrug på cirka 29 milliarder kroner årligt knyttet til friluftaktiviteter. Det giver fuldtidsbeskæftigelse svarende til flere end 28.000 personer. Et vigtigt perspektiv fra undersøgelsen er, at forbrug knyttet til de mest almindelige friluftaktiviteter giver mere beskæftigelse pr. krone, end danskernes gennemsnitlige forbrug gør. Det er en værdi, der bør tages med i ligningen om vækst og udvikling i hele landet.

Måske har vi – fagfolkene og planlæggerne – forsømt at understøtte et bredt ejerskab til, hvad formålet med planlægning og planloven er. I hvert fald afkoder vi, af den politiske tone, at det er planloven, der er problemet - og ikke som det rettelig

bør være – at planloven er vores fælles retning.

Vi mener, at planloven sikrer de værdier og landskaber vi prioriterer og ikke mindst styringen af balancen mellem by og land.

Heldigvis er der mange gode eksempler på, at interessenter, lodsejere og kommuner driver gode processer, der inddrager og sikrer ejerskab, stolthed og nye erkendelser; fx i arbejdet med landskabsstrategier.

Med den grønne trepartsaftale står vi over for en af de mest komplekse og betydningsfulde planlægningsopgaver i nyere tid, og det kræver, at vi udvikler ny viden og fremmer samarbejdet mellem interessenter, planlæggere, forskere, politikere og borgere.

”
Naturen, kysten, de smukke landskaber og den tydelige forskel mellem by og land er en del af det, der gør det særligt at bo i landdistrikterne. De værdier skal vi fortsat beskytte og passe på både i lovgivning og i praksis. Og så skal vi sikre fremtidens byggeri mod oversvømmelse.